

Millainen on talousarvioesitys 2021

Joulukuu 2020

Yleistiedotus

Talouskäsitteet

- ▶ **Toimintakate** (käyttötulot ja -menot)
- ▶ Rahoitetaan **verorahoituksella**, joka koostuu
  - ▶ Verotuloista
  - ▶ Valtionosuuksista
- ▶ Jäljelle jää **vuosikate**
- ▶ Jos se on suurempi kuin **poistot** (investoinnit)
- ▶ Syntyy **ylijäämää**
- ▶ **Tase** sisältää eri vuosien ylijäämät, alijäämät

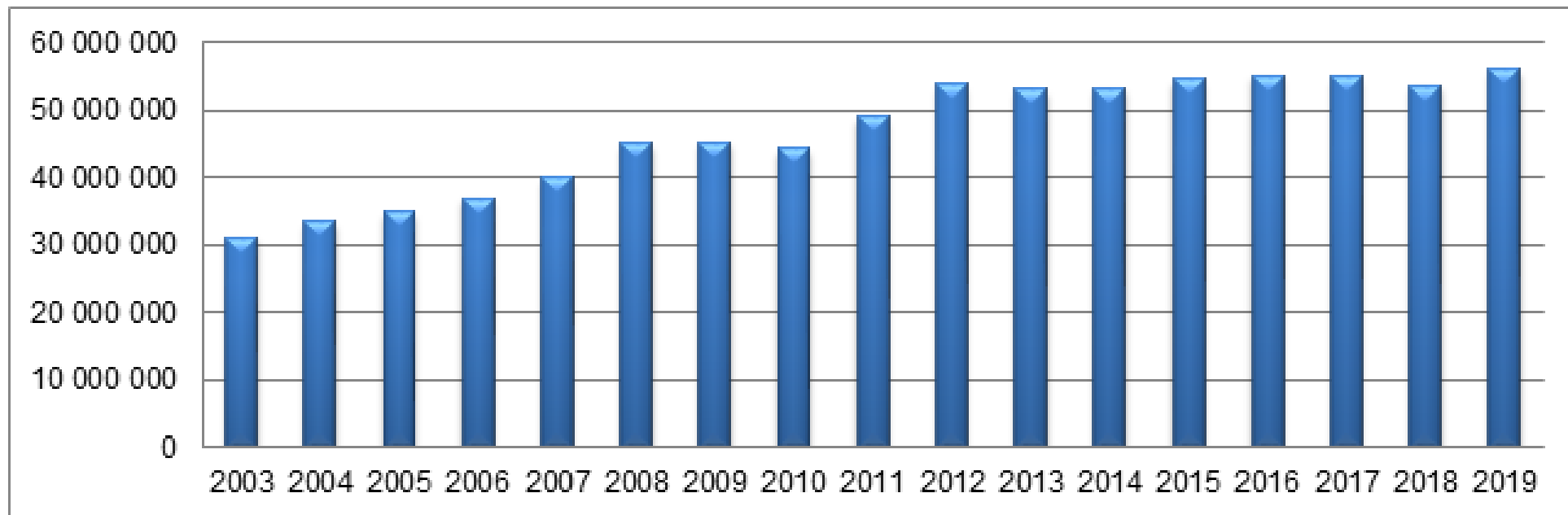
Vuosi 2020 toteutuu ylijäämäisenä

- ▶ Toimintakate 57,5 m€
  - ▶ Verorahoitus 63,9 m€ (harvinaisen suuri), valtion koronatuki
  - ▶ Vuosikate harvinaisen suuri eli 6,3 m€
  - ▶ Ylijäämää muodostuu 1,5 m€
  - ▶ Kattaa aiemman alijäämän
-
- ▶ Menokasvu maltillinen, tuloissa heikennystä, valtionosuudet korkeat

Kustannustehokkaat palvelut

- ▶ **Nettokäyttökustannukset 2019 olivat 5934 €/as**
- ▶ Pirkanmaa 5696 €/as
- ▶ koko maa 5944 €/as
- ▶ Kaikkia Pirkanmaan reuna-alueen kuntia edullisemmat
- ▶ Hämeenkyrö lähes kaupunkiseudun tasoa
- ▶ Hämeenkyrö tuottaa itse lähes kaikki palvelut, myös sote

Toimintakate pysynyt vakaana

Vuosikate vahvistunut 2012 alkaen

- ▶ On riittänyt kattamaan investointiohjelman aiheuttamat poistot
- ▶ Investoinnit eivät ole lisänneet käyttömenoja
- ▶ > oikein mitoitettu, purettu entistä rakennetta
- ▶ Jos sote toteutuu 2023, investointimahdollisuudet vähenevät

Vuoden 2021 talousarvioesitykset yllättivät!

- ▶ Pitkän nollakasvuvuosien jälkeiset paineet, hinnankorotukset
- ▶ Palveluasumisen ja sen ostopalveluiden äkillinen kasvu lokakuusta 2020 alkaen
- ▶ Kunta-alan palkkoja on korotettu sopimuskorotuksin ja Hämeenkyrön omin päätöksin (oli jälkeenjääneisyyttä)
- ▶ Valtion linja kohti maksuttomia palveluja
- ▶ **Toimintakate nousee esityksessä 60,2 m€:oon + 4,8 % (TA 2020)**
- ▶ **Yhteensä koko kunta + 2,8 me eli + 4,8 %**

Verorahoitus ei riitä kasvaviin menoihin

- ▶ Valtionosuustaso laskee 2021 ja 2022.
- ▶ Verorahoitus 2021 on 1,5 m vähemmän kuin 2020.
- ▶ **Valtionosuudet pienenevät 25,5 m€ tasolta 23,4 m€:oon (-8,2%).**
- ▶ Vuosikate supistuu 1.588.000 euroon
- ▶ Alijäämä kasvaa - 3.335.000 euroon!
- ▶ Valtionosuuksien vähenemisen vuoksi myös vuodet 2022 ja 2023 alijäämämäiset

Menokasvu liian suuri

- ▶ Vaikka taustalla ei ole taseen alijäämää, TA-esitys uhkaa pilata hyvän talouskehityksen.
- ▶ **Tätä talousarvioesitystä ei ole varaa toteuttaa, on korjattava**
- ▶ Korjaaminen vaatii luottamushenkilötasoisia ratkaisuja ja valintoja. Marraskuu ei siihen riittänyt.
- ▶ Yhteistyötä henkilöstön kanssa
- ▶ Lopulliset valtiosuuspäätökset ja verotiedot tarvitaan.

Talouden tasapainotus alkaa

- ▶ Talousarvio 2021 joudutaan hyväksymään pahasti alijäämäisenä
- ▶ **Samalla päätetään talouden tasapainotusohjelman laatimisesta. Sisältöä aletaan valmistella heti**
- ▶ Talousarvio korjataan vielä valtuustokauden aikana
- ▶ Talouskriisi torjutaan, se vaatii enemmän kuin 1 vuoden
- ▶ Tulopohjan vahvistaminen välttämätöntä
- ▶ Tarvitsemme asuntotuotantoa, asukkaita ja työpaikkoja

Potentiaalia antaa

- ▶ Hämeenkyrön kiinnostus elinkeinoelämän suunnasta on kasvanut
- ▶ Aurinkopellon asemakaava hyväksytään 14.12.
- ▶ Osayleiskaava Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulma on nähtävillä ja hyväksyttäneen 2021.
- ▶ Kunnantalon-Hollitien alueen kehittäminen alkaa
- ▶ Asuntorakentamista alkaa myös Kyröskoskella.

Investointeja yhteensä 4,9 m€

- ▶ **Mahnalan puukoulu** 1,2 me 2021-2022. Siirtynyt vuodelta 2020 ja kustannustaso noussut aiemmin arvioidulta tasolta. On osa valtuuston hyväksymää kokonaisuutta uudisrakennuksen kanssa.
- ▶ Kunta sijoittaa 2021-2023 yhteensä 1,5 m€ **Saskyn** peruspääomaan, jolla mahdollistetaan 3 m€ investoinnit **Osaran** maaseutuopetusyksikön kiinteistöihin.
- ▶ **Kyröskosken urheilukeskuksen** kokonaisuuteen investoidaan 275.000 € 2021 ja lisää seuraavina vuosina.
- ▶ **Hämeenkyrönväylän** kustannusosuus 550.000 € vuonna 2021 ja yhteensä 1,4 m€
- ▶ Asemakaava-alueisiin 800.000 €